

Rawicz-Witanowski, Michał

"Gazeta Kaliska" 8 (1900) : [recenzja]

Światowit 3, 227-228

1901

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

agronomicznego w Puławach (Nowej-Aleksandryi), rocznika geologii i mineralogii Rosyi (t. III, zes. I) p. t. „*Jeżegodnik po Geologii i Mineralogii Rossii*“ — „*Annuaire géologique et minéralogique de la Russie*“.

P. Kuzniecowa, zamieszkały w Tomsku, przyglądał się tam ostatnim kilku latom pracowitego żywota ś. p. Godfryda Ossowskiego i skreślił bardzo skrętnie, z pietyzmem ku pamięci niedawno zmarłego uczonego, wspomnienie o jego życiu i pracach. Zyciorys poświęcił autor Akademii Umiejętności w Krakowie. Zdaje się, że z artykułów o Ossowskim ten właśnie jest najwięcej szczegółowym, zebrał w nim bowiem autor wszystko co się dało o losach zmarłego paleontologa i archeologa i podał bardzo dokładny wykaz prac jego z oceną wartości każdej z nich; materyał do pracy tej znalazł autor w bibliotece i papierach nieboszczyka. Dowiadujemy się od p. Kuzniecowa, że Ossowski nie zdołał przed śmiercią dokończyć kilku bardzo ważnych prac, pomiędzy innemi nie dokończył wielkiego dzieła, p. n.: „*Monuments préhistoriques de l'ancienne Pologne*“, w którym brak ostatniego rozdziału i wykazu. Drugą niedokończoną pracą jest monografia, zawierająca przegląd wykopalisk, czynionych w jaskiniach Galicyi.

Sądzimy, że każdy, interesujący się naszą nauką, wdzięczny będzie p. Kuzniecowskiemu za zebranie wielkiej ilości szczegółów i sympatycznie skreślone wspomnienie o Ossowskim, który, jak słusznie autor nadmienił w zakończeniu swej pracy, „był nadzwyczaj pożytecznym pracownikiem w dziedzinie nauki i należy do takich ludzi, których imieniem chlubić się może nietylko naród polski, ale i cała słowiańszczyzna.“

H. Ł.

„*Gazeta Kaliska*“, r. 1900 (VIII).

Nr 100. „Kilka słów o znaczeniu wystaw archeologicznych“ przez Leona Żarskiego (o cmentarzysku pogańskim pod Sławęcinem).

Nr. 108. „Z wystawy archeologicznej kaliskiej“ (o porządkowaniu nadsyłanych zbiorów).

Nr. 117. „W przededniu wystawy archeologicznej“ przez W. S. (o znaczeniu nauki starożytniczej w ogólnym dorobku umysłu ludzkiego).

Nr. 119—22. „Z wystawy archeologicznej“, sprawozdanie: „Wszedłszy na salę, uderza w pierwszym rzędzie oko wielka oszklona gablota, obejmująca wykopaliska i zabytki epoki pogańskiej. Nie sposób tu wszystkiego wymienić, co gablota ta zawiera, bo jest tego przeszło 100 sztuk, i to okazów rzadkich, których właścicielami są przeważnie: pp Józef Kobierzycki, Tymotenz Łuniewski, Michał Rawicz-Witanowski, Seweryn Tymieniecki, Bronisław Wojciechowski, Alfons Parczewski, Kazimierz Kręski. Z pośród wielu egzemplarzy z epoki kamiennej, ciekawemi są niektóre siekierki, toporki, dłuta, paciorki kamienne, narzędzia krzemienne. Ciekawemi są także urny, szczególnie z ornamentacją kreskową, dalej różne zabytki brązowe, jak: naramienniki, naszyjniki, szpilki, zapinki, w końcu

przedmioty żelazne, grotty od dzid, noże żelazne, miecze, naszyjniki, a wreszcie zawartości grobowca skrzynkowego i nadzwyczaj ciekawe wykopalisko izbickie, dwa brachicety i łańcuchy srebrne, pochodzenia skandynawskiego, paciorki srebrne i złote, oraz naczynia do wonności, również srebrne, pochodzenia arabskiego — własność pań Zaborowskiej i Wodzińskiej z Izbicy.“

Nr. 149, 153. Zamknięcie wystawy archeologicznej.

Nr. 154. Rezultat wystawy kaliskiej.

Nr. 156 „Wrażenia z wystawy archeologicznej w Kaliszu“ przez L. Żarskiego.

Nr. 178. Wspomnienie pośmiertne o Stosławie Łagunie i jego pracach archeologicznych — w korespondencji z gub. Płockiej przez Ad. Niemirowskiego.

M. R. Witanowski.

Rzeczy archeologiczne w 25-ciu rocznikach „Tygodnika Piotrkowskiego“

(1873 — 1898).

1. Owruckie, jego obfitość w zabytki archeologiczne i kurhany (w korespondencji „z Polesia“ przez F. M. Ejsmonta). II, 2.

2. Urna wydobyta w 1864 r. przy ul. Rokszyckie Przedmieście w Piotrkowie. Wysoka 26³/₄ cali, średnica otworu 8 cali, z gliny palonej, z dwoma uchami i wytłaczanym ornamentem. III, 26.

3. Wykopalisko przedhistoryczne we wsi Kamocinku pod Piotrkowem. (Prof. A. Pawiński rozkopał tu cztery grobowiska ze szczątkami epoki żelaznej). III, 32.

4. Cmentarzysko pogańskie w miejscowości zw. „Witocin“ pod wsią Opatomem (korespondencya „z nad Warty“). III, 37.

5. Odkrycie grobu kamiennego z epoki kamienia szlifowanego, w Kociubińcach na Podolu galicyjskiem (w art. „Okruchy“). V, 5.

6. Groby kamienne pod m. Opoczmem. (Znaczna ilość tychże, ułożonych z kamieni zw. głazakami, na jednej z urn pokrywa żelazna. — Artykuł „Okruchy“) V, 14.

7. Wykopalisko skarbu scytyjskiego w Michałowicach, w Galicyi. VI, 8.

8. Stacya krzemienna na polach m-ka Grocholice pod Piotrkowem, odkryta przez F. K. Martynowskiego. IX, 20.

9. Wystawa archeologiczna w Piotrkowie, przez L. R. IX, 34.

10. Cmentarzysko pogańskie i stacya krzemienna, wykryte przez F. K. Martynowskiego we wrześniu 1881 r., we wsi Poltanice, pow. piotrkow. IX, 44.

11. Poszukiwania archeologiczne w jaskiniach Ojcowskich. XI, 34.

12. Znalezienie 7-miu urn w Opocznie, przy kopaniu fundamentów pod stacyę kolei żelaznej. XI, 36.

13. Wykopalisko we wsi Łochyńsku, pow. piotrkowskim, przez S. S. (Pięć odkrytych tu grobów miały kształt podłużny i ułożone były z płaskich kamieni. Na podstawie z takiegoż kamienia stały urny z pokrywami, obok nich mniejsze dzbankowate. XV, 31. — Wskutek tej wiadomości przybyły do Łochyńska Godfried Ossowski, w ciągu 3-ch dni, odkrył 12 grobów studzienkowych, 1 skrzynkowy i 3 kloszowe. Ogółem wydobyto 8 całkowitych popielnic z okresu brązowego. Na powierzchni cmentarzyska znaleziono kilka nożyków krzemiennych. XV, 38.)

14. „Wykopalisko we wsi Bechcicach,“ przez G. (Ulewne deszcze wyłoniły urnę; włościanie twierdzą, że więcej takich „garnków“ trafia się na ich polach.) XVII, 21.